

GEMEENTE Rotterdam: City Lounge

De maatregelen

Meer creatieve en sportieve voorzieningen, entrees van de binnenstad aanpassen o.a. door automatisering van de wegbewijzing, hospitality teams, herinrichting pleinen, boulevards en kades, meer terrasjes, groene daken en elektrisch vervoer

De gewenste kwaliteitsverandering / de doelstelling

Het verbeteren van levendigheid, gastvrijheid, woonkwaliteit, verbondenheid en bedrijvigheid in de Rotterdamse binnenstad.

Belangrijkste resultaten van de quick scan kostenbatenanalyse (MKBA-light)

De gemeente Rotterdam wil met een pakket maatregelen dat is opgenomen in het Programmaplan Binnenstad 2010-2014 de kwaliteit van de binnenstad zodanig vergroten dat deze de uitstraling krijgt van een citylounge. Doel van het programmaplan is om 5 % meer inwoners, 10 % meer bezoekers en 5 % meer werknemers naar de binnenstad te trekken. Het Programmaplan Binnenstad 2010-2014 bevat een investeringsprogramma van ca. 41 miljoen euro.

Uit de analyse blijkt dat de baten van deze investeringen over een periode van 15 jaar ca. 56 miljoen euro zijn. De baten zijn dus groter dan een kosten.

De grootste batenposten zijn:

- meer winst voor ondernemers door meer bezoekers aan de binnenstad;
- meer huuropbrengsten door minder leegstand;
- hogere vastgoedwaarden van het bestaande vastgoed door hogere ruimtelijke kwaliteit.

Al deze baten ontstaat doordat een grotere verblijfskwaliteit van de binnenstad meer mensen aantrekt: meer bezoekers, meer bewoners, meer werknemers. Hierdoor hangen de baten sterk af van het aantal extra mensen dat met de investeringsmaatregelen kan worden aangetrokken.

Interessant aan deze casus is dat bij de baatberekeningen speciale aandacht is besteed aan verschuivingen en verdringingseffecten buiten het centrum. Baten zijn berekend op de schaal van alleen de binnenstad, de stad Rotterdam en Nederland als geheel.

Samenwerking en inbreng van stakeholders

Gemeente Rotterdam en Economic Development Board van Rotterdam

Leerpunten

'Een hogere verblijfskwaliteit van een binnenstad trekt mensen aan en dat levert baten op'

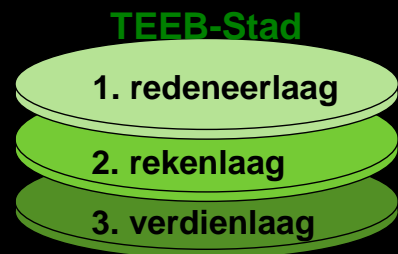
'Pas op voor verschuivingen: baten voor de binnenstad kunnen kosten veroorzaken in buitenwijken'

Wat is TEEB-Stad? MKBA 'light' voor gemeentes!

TEEB staat voor 'The Economics of Ecosystems and Biodiversity'. Het is een internationaal traject waarin steden groenbaten en andere omgevingsbaten meenemen hun investeringsbeslissingen. De kosten van groene, blauwe en sociale maatregelen zijn doorgaans wel bekend zijn, maar hun baten niet. Hierdoor blijft het verleidelijk om plannen die op de tekentafel prachtig zijn aangekleed met groene, blauwe en sociale kwaliteiten, op de rekentafel van de exploitatiebegroting weer uit te kleden, omdat dat de kosten omlaag brengt.

De TEEB-Stad-methode is een lichte variant van de maatschappelijke kostenbatenanalyse (MKBA), die door het rijk gebruikt wordt voor de evaluatie van grote projecten. Zij is speciaal toegesneden op investeringen in de kwaliteit van de openbare ruimte in gemeentes. Dit houdt onder andere in dat de nadruk ligt op het beredeneren van baten en niet op het berekenen ervan. Ook is er speciale aandacht voor het opsporen van mogelijkheden om baathouders te betrekken bij de groenfinanciering. De TEEB-stad-methode bestaat dan ook uit drie lagen: *redeneren, rekenen, verdienen*.

Waarom TEEB-Stad?

Met de MKBA-systematiek van rijk is ook mogelijk om groen- en andere omgevingsbaten mee te nemen in de besluitvorming. Waarom dan toch een speciale methode voor gemeentes en andere lagere overheden? De drie belangrijkste redenen hiervoor zijn:

- (1) de rijksmethodiek is heavy; ingewikkeld qua berekeningen, moeilijk te begrijpen en bovendien duur. De TEEB-Stad methode is light;
- (2) de rijksmethodiek is meer een toetsende methode. TEEB-Stad biedt een ontwerpende methode. Projecten worden ontworpen vanuit de grootste potentiële baten samen met de baathouders. Baathouders worden niet alleen uitgenodigd om mee te denken maar ook om mee te investeren;
- (3) de relatie tussen een batig maatschappelijk saldo en duurzaamheid wordt niet gelegd: de TEEB-Stad-methode laat zien hoe op grond van kosten en baten bepaald kan worden of een project bijdraagt aan duurzaamheid.

Kwaliteitsborging: light qua studielast, maar heavy qua kwaliteit!

De TEEB-Stad benadering is gestoeld op internationaal wetenschappelijk erkende methode voor de economische waardering van ecosysteemdiensten: zie www.teebweb.org. Verder wordt bij baatberekeningen aangesloten op aanvulling op de leidraad OEI* voor waardering van natuur, water en bodem in maatschappelijke kostenbatenanalyses en het bijbehorende kengetallenboek. Het betreft dus de doorontwikkeling van een 'zware' methode naar passende praktijkgerichte 'lichte' werkwijze voor gemeentes.

* OEI= overzicht effecten infrastructuur

Voor wie?

De TEEB-Stad-methode is geschikt voor gemeentes, stadsregio's, woningbouwcoöperaties en andere lokale partijen die worstelen met investeringsvraagstukken op het gebied van natuur, water, herinrichting van de openbare ruimte, erfgoed, milieu, verkeer en vervoer, stadslandbouw etc.

Sluit u aan bij de Community of Practice!

TEEB-Stad is niet alleen een werkwijze, maar ook een werkgemeenschap. Verschillende gemeentes zijn reeds aangesloten bij de Community of Practice: Apeldoorn, Rotterdam, Delft, Amsterdam, Almelo, Haarlem, Den Haag, Eindhoven, Zwolle, Deventer Etc.

Wilt u ook deelnemen? Meldt u dan aan op: www.omgevingseconomie.nl

Hier kunt u terecht met vragen en ook een reeds uitgevoerde of nog uit te voeren casus uit uw gemeente aanmelden. Tevens kunt u hier (gratis) cases van andere gemeentes, de TEEB-Stad-handleiding en andere interessante documenten downloaden.